

РОЗДІЛ XI

---

§ 31. PERFECTUM INDICATIVI ACTIVI

Perfectum indicativi activi відповідає минулому часу доконаного виду дійсного способу активного стану.

Perfectum позначає дію, яка завершилася в минулому. Він утворюється додаванням до основи перфекта особових закінчень:

Sing.	Plur.
1 <i>-i</i>	<i>-imus</i>
2 <i>-isti</i>	<i>-istis</i>
3 <i>-it</i>	<i>-erunt</i>

Наприклад: *accuso, accusav-i, accusatum, accusare* звинувачувати

Sing.	Plur.
1 <i>accusavi</i>	<i>accusavimus</i>
2 <i>accusavisti</i>	<i>accusavistis</i>
3 <i>accusavit</i>	<i>accusaverunt</i>

(він звинуватив)

Відмінювання дієслова *sum, fui, esse* бути

Sing.	Plur.
1 <i>fui</i>	<i>fuimus</i>
2 <i>fuisti</i>	<i>fuistis</i>
3 <i>fuit</i>	<i>fuerunt</i>

§ 32. PARTICIPIUM PERFECTI PASSIVI

Participium perfecti passivi дієприкметник минулого часу пасивного стану утворюється від основи супіна за допомогою родових закінчень *-us, -a, -um*. Наприклад:

accuso, accusavi, accusat -um, accusare звинувачувати
accusatus, a, um звинувачений, *a, e*

Відміняється за I- II відмінами.

§ 33. PERFECTUM INDICATIVI PASSIVI

Perfectum indicativi passivi відповідає минулому часу доконаного виду дійсного способу пасивного стану.

Утворюється шляхом поєднання дієприкметника минулого часу пасивного стану з формами дієслова *esse* у *praesens*, наприклад:

Sing.

1 accusatus, *a, um sum*

2 accusatus, *a, um es*

3 accusatus, *a, um est*

(він був звинувачений)

Plur.

accusati, *ae, a sumus*

accusati, *ae, a estis*

accusati, *ae, a sunt*

ВПРАВА

Перекладіть речення:

1. Graeci Troiam expugnaverunt, urbem concremaverunt, incolas fere omnes necaverunt. 2. Cicero tres libros de officiis scripsit. 3. Socrates dum vixit, iuvenes docuit. 4. Cicero consul a senatoribus Romanis pater patriae nominatus est. 5. Captivi militum praeda fuerunt. 7. Dolo malo fecisti. 7. Gallia est omnis divisa in partes tres. 8. Oppidum captum est cum ingenti praeda. 9. Consilia nostra subito mutata sunt.